Србобран излази средомъ, петкомъ и недельомъ.

Предплату примаю све ц. и кр. поште познати скупительи и уредничство (лебарска улица, у кући бр. 882.).

Рукописи не враћаю се натраг.

СРБОБРАН.

Предплатне цене у аустр. вр.
на три месеца . . . . 3 ф.
на по године . . . . . 6 ф.
на годину . . . . . 12 ф.

За огласе плаћа се за оно место, кое еданъ редъ изъ петита заузима за сваки путъ по 7 новчића, и сваки путъ по 36 новч. штемпларине.

Год. II. У Новомъ Саду, у недељу 15. юлия 1862. Брой 57.

Србска Войводовина

Дакле потврђуе се, да е србска войводовина (засадъ) у државномъ савѣту (штатсрату) рѣшена.

Ми у последнѣмъ брою овога листа примѣтисмо, да на то не можемо дотле ништа рећи, докле се не извѣстимо: шта намъ се дае, и како намъ се дае.

Данасъ смо у станю наше читателѣ извѣстити о првой точки слѣдуюћимъ:

Нѣгово Величество задржава титулу великогъ войводе.

За Войводу кандидира народни саборъ троицу, одъ кое ће Нѣгово величество едногъ наименовати. (За садъ се ништа не споминѣ, одъ когъ ће реда бити войвода, одъ грађанскогъ, или войничкогъ?)

Войвода е Баро регни, и добия у смислу захтеваня благовештенскогъ сабора свой савѣтъ.

Територию войводовине сачинява Срем, Бачка и део Баната.

Судъ у войводовини биће првостепени и другостепени; найвиши судъ за Сремъ биће Загребачки судъ седморице, а за Бачку и Банатъ онай Будимски.

Званичанъ езикъ у територии србской биће србски.

Автономия се подпуна дае.

Насловъ патриярха остае засвагда скопчанъ са достоинствомъ митрополита карловачкогъ. —

Ово су главне точке, кое е државни савѣтъ готово едногласно одобрио.

Изъ овога се види, да државни саветъ све главние точке осимъ слободногъ избора войводе одобрава.

Овде се садъ питанѣ рађа: да ли овака войводовина може србски народ задовольити?

На ово би питанѣ іоштъ садъ тежко а и неупутно било одговорити; тежко, што іоштъ не знамо како намъ се она дае; неупутно, што ово, што е преко државногъ савѣта прешло, има іоштъ крозъ гдикою жестоку ватру проћи, и потоме лако може много одъ свогъ садашнѣгъ типа изгубити. — Текъ кадъ србска войводовина крозъ све ватре прође и дође до тога, да се та стварь у смислу заключения благовештенскогъ сабора коначно сврши и у практичномъ животу оживи: текъ онда моћи ћемо радостно казати: наше су желѣ испунѣне; еръ место туђе войводовине, коя е пре две године саранѣна, оживила е нова, наша войводовина.

НОВИ САДЪ, 14. юлия.

Сваки нестрпльиво очекуе, шта ће европска конференция у Цариграду свршити. Отуда нема іошъ никакви гласова осимъ тога, да е и Порти и Србии препоручено, да се мирно владаю, докле конфенренция свой посао не сврши. У Београду се надаю, да ће се онъ брзо свршити; еръ цела турска царевина у такомъ се станю налази, да би се найвише турской влади шкодило, кадъ би се рѣшенѣмъ србскогъ питаня отезало.

У Аустрии остае по старомъ. Диета угарска неће се дотле сазвати, докле народъ не да довольно емства, да ће у райхсратъ ићи. „Фатерландъ“ вели, да ће кроз то „сви гласови, кои су помирльивость проповедали, наново онемити.“

Талиянска се спрема, да моралнимъ путемъ Римъ освои. Међутим Гарибалди спрема неку експедицию одъ самихъ ватренихъ люди, кои непрестано у Ђенову долазе За кога се она спрема, за Римъ, Црну Гору или Грчку, засадъ се не зна. Кажу, да влада неће Гарибалду на путъ стаяти, ако се он одважи на страну кудъ ићи.

Новости изъ Србие.

— Изъ Шабца одъ 4. юлял являю „Трг. Новине“ слѣдеће: Чудновати су овдашньи Турци! Юче бесне противъ насъ, затвараю се у градъ, наперую свое топове на наше куће, отимаю србске лађе са раномъ, преграђую нашимъ трговцима савски друмъ, раскидаю сваку трговачку и суседску свезу с нама, растерую голимъ ножевима наше страже; едномъ речи юче се крвнички надъ нама натресаю, а данасъ те исте силеие траже одъ насъ да ихъ ми гладне наранимо. И опетъ ихъ ми непитамо; есте-ли ви они што сте наше християнске крви жудни, већъ имъ дозволявамо, да изъ града слободно излазе и да у нашой чаршии набавляю рану и све што им треба. Лако може бити, да и ови наши Турци, по примеру београдскихъ Турака, злупотребе великодушность, коя имъ се указала: али нама у свакомъ случаю остае утеха, да смо се према ньима владали що онимъ речима христовимъ: „любите и неприятелѣ ваше.“ И заиста, наша власть само е по томъ христянскомъ основу могла данасъ заключити примирие са овдашньимъ Турцима и учинити имъ на руку, да се србскимъ лебомъ и смокомъ насладе они, коіи юче на све србско плюваше! Еръ кадъ се сетимо како су београдски Турци погазили и такво примирие, кое е било уемчано подписима заступника великихъ европскихъ сила: онда морамо признати, да се у речь овихъ шабачкихъ Турака іошъ манѣ уздати можемо; а изъ тога се ясно види, како наша власть чисто християнскимъ духомъ према Турцима дише. Неки, кои су патили одъ Турака, веле, да би ми у ово доба на свомъ огньишту тек тако безбедни били, кадъ неби пристали на примирие са Турцима, докле намъ градъ са топовима непредаду и оружие неположе, почемъ они никадъ веру недрже, а сами су узрокъ садашнѣмъ стању. . . . . .

Люди, кои тако говоре, сви су такорећи прекалѣни родолюбци и готови су у свако доба свою крвъ за свой родъ жртвовати. Ньиове речи осниваю се на необоривомъ искуству. Но ми опетъ велимо, да е власть наша заключенѣмъ примирия са овдашньим Турцима испунила найсветию християнску дужностъ. А Турцима нека Богъ плати, ако они іош и овай пут погазе задану веру! Том листу пишу изъ Земуна, 9. юлия. Онамадъ намъ дођоше неколико ерлия изъ београдскогъ града са уздигнутомъ главомъ, хвалићи се, како ће изъ Цариграда доћи заповесть, да имъ се да све што имъ срце хоће. А они би хтели ово: да имъ Срби изнова сазидаю порушене капие, па да низами опетъ те капие заузму; — да имъ се допусти да и они, ерлие, опетъ улегну у србску варошь, па да имъ се іошъ и плати накнада што су побегли у градъ у оной уйдурми, кою су сами направили; — да у србской вароши буде само една, и то турска полиция; и т. д. Наравно, тако се хвалише ерлие кадъ се беше чуло, да е Ашир-паша везиръ постао, и да е Омеръ Црногорце потукао. Али одъ како се обелоданише найновие победе, кое су Црногорци надъ Дервиш-пашомъ и Абди-пашомъ одржали, одъ тога доба београски Турци опетъ са обореномъ главомъ по Земуну ходе. Садъ имъ повећава тугу іошъ и то, што чую, да и сами „Инђелези“ починю саветовати султана, нека уступи Србима. А найтеже имъ пада, што одъ неколико дана небросе све орлушине око града облећу и на градске куле слећу. Прекюче у шали запитамъ едногъ ерлию, ама за што слуте оне црне тице? „Вала, на стрвине“, одговори он, колико суевѣрно, толико смућено. — Као што чуемо, у граду се непрестано ратне ствари спремаю, па опетъ ништа ние спремлѣно. Преповеда се, како су унутра предъ градскимъ вратима ископане яруге, кое су танкимъ даскама и земльом покривене тако, да се у ньихъ стропоштаю „Власи“, чимъ крозъ градска врата у градъ поюре, па онда да их ту Турци све поколю Ко да се ненасмее томъ будалашкомъ послу и рачуну? А такве су све ратне припреме турске. Чудо имъ іошъ непаде на умъ, да исплету замке, у кое би Србе као птице хватали! Но одъ свию досадашньихъ послова београдскикъ Турака, овай еданъ имъ е паметанъ: што су овихъ дана одпочели махомъ преносити свою покретну имаовину изъ града у Земунъ. Нека то буде почетакъ ньиовог изселяваня изъ Србие; почемъ и многи одъ ньихъ самихъ признаю, да се ничимъ другимъ немогу болѣ спасти одъ пропасти, коіой су тако слепо навалили.

О парастосу, кои е држанъ 12 т. за невине жртве, кое су 3 и 5 юния пале, явля „Видд.“ ово: С тужнимъ срцемъ узимамо перо да известимо читаоце о данашньой нашой жалосной светковини.

Рано си іошъ могао видети где се многи светъ сакупио кодъ палилулске цркве, побожна срца іошъ се за рана спремаху да ожале невине жртве одъ 3. и 5. юния. Куканѣ ожалошћенихъ сестара, майки и люба, туга браће и милихъ приятеля и сродника тешко сневеселявеше срце човеку. Ушао си у цркву, спрема се парастосъ, свеће горе а свештеници стадоше на место и тихе молитве пояше за покой душе нашой браћи што попадаше бранећи сбрксу престолницу одъ тешка насиля, одъ люте крвничке ћуди, одъ варварскогъ напада.

Ту си найболѣ могао видити колико поднеше, за какву племениту стварь дадсше животъ. Могао си видити како ихъ оплакуе, а оплакуюћи ихъ чисто се поноси ньима народъ, кои е данасъ прегао да све до потонѣга да за своя света права и свое чисто неокаляно име.

На парастосу овоме света беше пуно дупкомъ и у цркви и око нѣ. Нѣгово високопреосвештенство г. митрополитъ служаше са 12 свештеника и после сршена парастоса изговори неколико дивнихъ речи, у коима помену погибию, кою на парастосу жалисмо, помену насилѣ и мучки ударацъ турски, а томъ приликомъ узнесе и волю народну и нѣгову живу желю да се народна слобода на прави темель постави и да више међу стенама градскимъ не остане ножъ, кои намъ може сваки часъ, кадъ му и не изађемо на мегданъ, у срце полетити.

Тако се свршио паратосъ за вечну паметъ нашихъ жртава, коихъ споменъ не ће нико избрисати изъ срца ни Београђанима ни свему народу србскомъ. Богъ да имъ душу прости, а лака имъ била црна зельица!

Дописникъ „Мађар Орс.“ пориче вѣст кою е донео о долазку турске войске у Београд дунавомъ, и вели да е 24. юн. после поноћи еданъ аустриски паробродъ поредъ града стао, но да на нѣму ние било турске войске, него шенице и друге ране. 25. юн. после поноћи стае опет еданъ паробродъ поред града, но и овай ние довезао войске, него друге неке ствари. Ови пароброди, кадъ су изнели свое товаре, прешли су у Земунъ и ту су остали мирно. То су били пароброди дунавскогъ паробродскогъ друштва. —

Юче е стигла овдашньимъ конзулима депеша цариградске конференције коя изражує желю да се кнезъ на то приволе, да за време докъ конференције траю права Турака и ньихова територија невредима остане, будући се и порта такођеръ изяснила да ће животъ и притяжанѣ Срба решпектирати.

Кнезъ е конзулима казао: Срби су се іош од онога часа чимъ су неприятельства обуставлѣна, одъ свакога судара клонили, а сада ће при томъ изясненю портиномъ то тимъ већма чинити. —

„Temesv. Ztng.“ доноси допис еданъ из Београда одъ 8. Юлия, гди дописникъ вели: да ће се безъ сумнѣ една посланичка конференция скупити у Цариграду, да се о нашимъ ствама посаветую. Само би то вели на путу стаяло и конференцию задржало, ако би Француска а може бити и Енглеска хтели, да у той конференции и Талиянско питанѣ протресу. Аустрия зацело неби на конференцию дошла, ако би се о каквомъ другомъ делу у ньой посаветовало осимъ српскогъ и црногорскогъ питаня. Српска влада е већъ меморандумъ начинила, у комъ су по реду све неугодности наброяне, на кое се Србия противъ турскогъ ига и самовольства потужити има. Християнско милосрдие Европе позива се у овомъ меморандуму, да избави оне, подъ самовольствомъ турскимъ стенюће народе. Између свию, у овомъ меморандуму написани захтеваня, онай е найзгодние уметнутъ, гди се право Србие доказує, — гледећи на прошасто бомбардованѣ Београда — да може садъ противъ овакови самовольни деланя гаранције искати.

Црна Гора и Херцеговина.

Видимо, да многихъ, пакъ и самихъ новинара има, кои іоштъ никако не схваћаю, да се Дервишъ са Абдипашомъ сединио, и да е кодъ Спужа. За доказъ тога нека имъ послуже наше доякошнѣ брзоявне депеше изъ Дубровника и Будве, кое се све у томъ слажу, да се Дервишъ одъ првогъ юлия код Спужа налази. Тако наша депеша од 3. юлия вели: Да е Дервишпаша кодъ Острога потученъ, принуђенъ био Спужу бегати (брой 53. Србобр.); дописникъ дубровнички (у бр. 56.) додае, да е кодъ Острога три хиляде Турака пало, и да е войвода Мирко пустио Дервиша све до подъ Спужъ. Друга депеша изъ Будве одъ 4. юлия вели: да се Дервишъ сединио са Абдипашомъ у Бѣлопавлићи (бр. 53. Србобр.) Депеша изъ Будве одъ 10. тек. вели: „Дервишпаша удари на Мирка, Црногорци побѣдише. Турци бише одбиени до Спужа. Дервишпаша утаборио се на Зети.“

Изъ свию овихъ како брзоява, тако и дописа то излази, да се Дервишпаша са Абдипашомъ заиста сединио. Колико садъ ту целокупна сила турска износи, да ли 80, или 50 хиляда, то не спада у езгро ствари, него само то стои, да се она сединила. Тако исто и то: ко долази у опасность: войска, коя се концентрира, или противникъ нѣнъ, може аргументима разума пакъ и искуства само войникъ доказати, али никако млади пѣсници и новинари, кои напразно само мисли свое о ономъ разлажу, што не разуму.

Дай Боже! да што скорие из Црне Горе такве брзоявне депеше добиемо, кое ће нам не само славну побѣду наше браће, него и коначну пропасть турске войске явити.

Као у име одговора на изражай државнога министра о унгарскомъ сабору донесе „Мађ. Орс.“ 11. юл. изясненѣ еднога члана последнѣгъ сабора, кое овако гласи:

Почемъ е Унгарска у смислу наших старихъ и нових закона, држава посве неодвисна одъ осталихъ части аустриске монархие и са овомъ само ирозъ заедничкогъ монарха у савезу стои, тако у смислу унгарскихъ закона нема ни заедничких послова са аустриским провинцияма. Ако смо ми дакле у државнимъ адресама и говорили о заедничкимъ пословима, то смо ихъ узели изъ обзира опортунитета, ставляюћи ихъ са свимъ на темель савезне државе и с' тиме побияюћи аргументе нашихъ противника по коима Аустрия при нашемъ захтеваню неможе као велика сила обстати. Ми дакле хоћемо да као држава савезна односно на споляшнѣ и трговачке послове са осталимъ земляма од случая до случая у саобраштай ступимо. Будући да обе државе са ове и с' оне стране Лайте собствене свое парламенте имаю, то могу ови парламента од времена до времена и од случая до случая комиссие изаслати кои ће у заедничким пословима заедничке наредбе учинити моћи.

Но я к' заедничкимъ пословима нерачунимъ финансиялне нити войничке ствари; и то не само зато што самъ я вѣрни приврженикъ нашихъ закона, него што то ни положай Аустрие као велике силе незахтева. Да видимо из чега се фактични буџетъ аустриске државе састои. Са ове и са оне стране Лайте имаде издаваня за управу за судство и за явну науку. Ова се могу одъ земаля спадаюћихъ на унгарску круну, а тако исто и од земаля са оне стране Лайте изъ ньиховихъ собственихъ финансиялних извора сносити, без да би се одтуда за обстанак монархие и найманя опасность породила. Друга врло теретна рубрика буџета су државни дугови. Но ако ми државни дугъ по саразмерю справедльивости и нашегъ материялног развитка поделимо, нисмо никако у станю ни ту видити и найманѣ опасности, коя би се за положай Аустрие као велике силе породити могла, кад би сваки део интересъ собственога свога дуга самъ плаћао. То важи и што се треће позиције буџета тиче, то есть трошка на войску. Положай велике силе захтева необходно само толико да се трошкови кое тай положай изискує подмире, а хоће ли се они сада подмиривати из едне или изъ две кесе, то е свеедно. Главно е то да се обе државе побрину за изворе, одъ куда ће се ти трошкови подмирити.

Тако е истто што се тиче и послова войнички. Положай Аустрие као велике силе захтева да велику войску држи. Ако историю коегъ годъ рата посмотримо, у комъ су разне една одъ друге сасвимъ независне или савезне државе участвовале, видиćемо да е у таквимъ случаима само заедничко управлянѣ а и само сложно и сдружено дѣлованѣ, а не смеса поедине войске нуждна. И зато е у немачкомъ савезу, премда се постарало за савезничку войску, сваком члену савеза допуштено собствену войску имати. Будући е дакле краль унгарски уедно и владаръ аустрискихъ земаля, то неби било узрока посумняти зашто обе войске кадъ би и Угарска собствену войску имала, подъ кралѣмъ Унгарскимъ као врховнимъ заповедникомъ — не би заеднички и сложно дѣлати могле а тако и предвођене и употреблѣне бити; особито кадъ се узме да владаръ обе државе на организацию войске чрезъ воене министре и ђенерале кое самъ бира, непрестано едним и истимъ правцемъ упливъ имати може. Тврђенѣ дакле да монархия са два воена и два финансиялна министарства обстати неможе, никако не стои, кое самъ я у станю у свако доба доказати.

Ако Аустрия хоће да се не само одржи, него да и на европске ствари уплива имаде кои іой као великой сили пристои, нека само избере онакву организацию, у коіой ће моћи разне землѣ, из коих се монархия састои, свое природне помоћне изворе развити, и на тай начинъ оснажене у свакомъ случаю нужде не само способне но и вольне бити да нуждну снагу развию. Ова организация пак може у смислу нашихъ закона само дуализамъ бити, кои кадъ се поврати с' едне стране ће учинити да е Угарска задоволѣна и да условия за оснаженѣ и напредак стече, с' друге стране пак уставность земаля са оне стране Лайте повредио неби. Нека они ако имъ е по вольи сужени райхсрат задрже или нека га преобразе онако како за найболѣ нађу; ми се у то нећемо мешати. Ми желимо само да се уставность и са оне стране Лайте удоми; еръ као годъ што ће унгарска конституция ньихову гарантирати, тако ће и наша конштитуция у конштитуции са оне стране Лайте найсигурнию гаранцию наћи.

Зломъ станю монархие могу у тешкомъ садашнѣмъ времену само велике мере помоћи Нечекаймо докъ то станѣ постане неизлечиво, а пре свега не губимо драгоценога времена! —

УГАРСКА.

— За референта протестански црквени и школски дела, кодъ високогъ угарскогъ намѣстништва, наименованъ е одъ 19 юния т. г. намѣстнички совѣтникъ Коломан Торкош.

— „Ung. Nachr.“ являю изъ Беча, да грофъ Пеачевићъ из Руме већъ одъ више година накнадни процесъ нехи, са државомъ води, гди се суме одъ 1,200.000 ф. тиче; далѣ заштева онъ за ону, нѣму — управо нѣговимъ предцима — при подизаню границе одузету землю годишню суму одъ 52,000 ф. крозъ 80 година, што би камату на камату рачунаюћи, преко 6 милиона износило. Кад би се узело, да би онъ овай кодъ темишварскогъ военогъ суда налазећи се процесъ добио, онда би наше финансиялне люде запитали: изъ когъ фонда би се ова сума исплатити могла?

— Што се мађарскогъ и ердельскогъ земальскогъ сабора тиче, то се г. Шмерлингъ овако изразио: што ердельски саборъ до данас сазванъ ние, томе су само те премноге заплетене ствари криве, кое до данасъ іоштъ размрщене нису, и то тако, да ние могуће време опредѣлити, у комъ ће саветно бити саборъ сазвати. Што се пакъ мађарскогъ сабора тиче, то се државни министаръ изразио, да влада мађарски саборъ дотле сазвати неће, докъ мађари довольне гаранције одъ себе недаду, даће посланике у државни саветъ (Райхсратъ) слати.

АУСТРИЯ.

Изъ Беча пишу „Пест. Лойду“ одъ 10 юл Брзоявомъ сте сигурно већъ добили вѣстъ о заключеню одбора деветорице; зато вамъ сада саобштавамъ само нешто о изразима министра кои су у одборъ дошли били. Изясненѣ државногъ министра о станю ердельскихъ ствари ние ништа ново. О времену када ће се саборъ сазвати ние ништа саобштио. Но рекао е да има изгледа да ће бити добра резултата, али да се башъ изъ тога узрока мора опрезно поступати. Єръ неради се о томъ само да се райхсрат формално надлежнимъ учини, него о томе да ердельски посланици за райхсратъ у Бечъ дођу. Што се тиче претреса буџета изявише се присуствуюћи министри Ласеръ и Пленеръ да су готови, сваку желю посланика испунити, накнадне предлоге подносити и т. д. Буџетъ министарства войске зато е недостаточанъ поднешенъ, што склапанѣ буџета у миру одъ 92 милиона врло подробанъ посао изискує, съ коимъ министарство войске іошъ ние готово; но подробни рачунъ ће скоримъ поднешенъ бити. — У осталомъ са данашньимъ заключенѣмъ одбора стварь іошъ ние подпуно свршена, єръ као годъ што е при нѣму съ тешкомъ мукомъ већина добивена, исто тако могу неколико гласова при решеню дома учинити, да стварь, повольно неизпадне. Међутимъ тактика Поляка и Чеха іошъ ние точно означена. Мнѣния се поводе на две стране, т. е. хоће ли гласати или сасвимъ изъ седнице изостати.

У ючерашньой вечерньой седници финансиялног одбора саветовало се о приходу одъ државнихъ добара. При томъ се повела речь и о добрама коя су чрезъ државу у унгарской конфисцирати. Ова доносе 227,000 ф. Али на ньима имаде дуга у суми одъ 2,900.000 ф. капиталъ одъ разтерећеня земльишта кои на та добра спада износи 1,363.997 ф. одъ коега годишньи приходъ одъ 68.190 ф. у државну касу утиче. Будући да интереси одъ дугова интабулиратихъ на тимъ добрама 174.190 ф.

износе, то од доходка њиховог утиче у државну касу свега само 174,190 ф. но овде ниє узето у рачун добро Киш-Беръ коє є милитарскомъ ерару уступлѣно. Приходъ одъ тога добра долази подъ приходомъ войничке управе. Одборъ предлаже да се сума одъ 121,000 ф. у државни предрачунъ стави. При саветованю у овомъ предмету предложио є др. Гискра, да се изрази желя, да се конфисцирата добра властницима натрагъ поврате. Но одборъ финансиялни є предлогъ овай са якомъ већиномъ одбацио.

Његово Величество царъ, потврдило є новъ неки прописъ за квитиранѣ официра, и за њиовъ прелазакъ у цивилне службе.

— Изъ Беча телеграфишу „Пест. Л.“ да ће господски домъ она заключеня 63. буцетногъ предлога таки одобрити, докъ само изъ посланичкогъ дома къ њима приспе.

ТРОЄДНА КРАЛЉВИНА.

У Загребу саставлѣнъ є одборъ изъ госпођа и госпођица, ради куплѣня родолюбивихъ прилога за страдаюћу браћу у Црной Гори и Херцеговини било у новцу било у стварма, коє су за ранѣне нуждне. Овай є одборъ одма у почетку своє раднѣ велики напредакъ показує, єръ као што изъ „Позора“ видимо, скупио є онъ за кратко време за србске юнаке близу єдне хиляде фор. аустр. вред. Овде морамо у славу загребачкогъ красногъ пола казати: да є онъ овако знатнимъ пожртвованѣмъ многе и многе имућне чланове нашегъ народа постидио. Богъ би дао, да овай прекрасни, примѣръ загребачкихъ домородкиня угреє срдца. коя іоштъ не осећаю радость: брату у нужди и невольи помоћи. Но у єдно на жалость нашу и наше страдаюће браће чуємо, да нема изгледа, да ће споменути одборъ, кои християнску дужность извршує, дуго постояти. Приятельима турскимъ не иде у рачунъ, да юнаци црногорски и херцеговачки добияю помоћь одъ своє аустрійске браће. Ево шта изъ Загреба споменути листъ явля:

— Ючерашњи поподнешњи састанакъ госпођинскога одбора, сакупляюћега добровольне приноске за страдаюће християне у Херцеговини и Црной Гори узруяо се нешто са донешенога му по єдной суодборници гласа, да ће се повратком преузв. г. бана свако дальнѣ сабиранѣ добровольни принесака у преднаведену сврху одъ стране власти забранити. Чуємо, да є услѣдъ тога єдна господична иступила, али чуємо на свою велику радость и утеху и то, да су остале госпође и господичне човеколюбивой своіой задаћи верне остале, одлучивъ непрекинути сабиранѣ дотле, док имъ се силомъ у томъ на путъ не стане.

Ми се овой одлуци радуємо и она насъ теши, єръ намъ сведочи, да се наше госпође на овай мучанъ посао нису одлучиле зато, што су се таштомъ полакомиле, него што су у дубљини срца осведочене да право раде; да врше дужность хришћанске любави коя имъ є светом науком христовомъ у срца уливена; да врше дело човечности, кою нико болѣ и танание неосећа, него управо женско нѣжно чуство. Докъ намъ є такови майка и сестрица, до тога се немоймо бояти, да ће намъ први точити ране, добивене на боришту за народну слободу.

Ми незнамо коимъ є путемъ тай гласъ бачен међу наше госпође, али би ипакъ рекли, да є измишлѣнъ; ми неможемо веровати, да би наша канцелария такову забрану издати могла, а неверуємо ни то, да би преузв. г. банъ мимо наше канцеларие као врховне управне власти овакове заповеди издавао у очигледъ таквога гибаня, коє се у читавой кралѣвини на користь страдаюће браће показує одъ ядранскога мора, међу Дравомъ и Савом до Земуна.

Као што ми дакле овай гласъ држимо за пуку измишльотину и изкушенѣ наше постояности, тако съ друге стране нити незнамо, коє су то власти, коє би имале такову забрану изваћати? Полиция, ако и обстои у Загребу и ако и има заодѣвени свои органа: то ипакъ ниє сама довольна, него би іой валяло муниципалне власти у помоћь позвани; а ми неможемо веровати, да би на позивъ ове незаконите власти икои муниципии свою помоћь дао за изваћанѣ забране таковога чина, кои за себе найвише оправданѣ одъ улюдности, одъ хришћанске любави и одъ братскога сачувства а проти себи ни єдногa єдитога закона.

Напоследку пакъ неможемо ни помислити, да би се у хришћанской држави ради дѣла хришћанскомъ вѣронаукомъ заповеђенога, а државним закономъ небранѣнога войска изъ хришћана састављена противъ насъ употребила, єр би иначе морали двоумити или о истинитости хришћанске вѣронауке или хришћанству државе у коіой живимо или пакъ пасти на мисао, да хришћанство узъ државне уредбе или држава узъ кршћанску вѣронауку обстояти неможе.

Съ коє годъ дакле стране овакову забрану сматрали, све се више упућуємо, да є пука измишльотина или искушаванѣ постояности наши госпођа.

— „Остд. П.“ являю изъ кругова, кои су у одношеню са хрватско-славонскомъ придворном канцеларіомъ, да се при овой озбильно ради на послу за хрватско-славонски саборъ. Премда се о времену кад ће се исти позвати ништа позитивно незна, ипакъ се може као сигурно држати да ће се саборъ на темелю новога избора сазвати, при чему ће пак по свой прилици већином пређашњи посланици изабрани бити, баръ тако гласе извѣстия коя о томе одоздо долазе. Са овимъ се у савезъ доводи пребиванѣ сремскогъ великогъ жупана Светозара Кушевића кои велики упливъ имаде, и са дворскимъ канцеларомъ Мажуранићемъ и саветницима канцеларие често се састає.

— У Загребу є изишао циркулар одъ тамошнѣгъ архиепископскогъ (римскогъ) конзисториума, когъ є заиста вредно споменути. У истомъ циркулару се заповеда свештеницима, да неносе цивилне альине, и ако би се који ухватио, да у место реверенде, цивилне альине носи, тай ће бити по црквенимъ законима казнѣнъ. Свуди є обичай примѣчава овде „Позоръ,“ да свештеници — осимъ калуђера — у цивилнимъ алпинама обучени иду, и то у онаквимъ, какве се у земльи носе. Ми смо могли пре краткогъ времена видити, да су наши свештеници у фраковима ходали, и да противъ тогъ консисториумъ ништъ ниє рекао вели „Позор;“ зацело, вели исти лист нису носили сурку на кою се та конзисториална заповесть управо и односи. Кадъ ниє одпреће фракъ конзисториуму сметао, зашто да смета садъ сурка?

СТРАНЕ ЗЕМЛЉ.

Турска.

Изъ Цариграда пишу „Ванд.“ одъ 5. юлия: Наша сумня о последньимъ вѣстима о побѣди већъ є оправдана. По подробномъ извѣстию Дервиш паше кои є сада приспело показало се да побѣда надъ Црногорцима ниє башъ онако подпуна била као што се по брзоявномъ његовомъ извѣстию мислити могло. Великъ бой при комъ су обадва сединѣна корпуса Дервишъ и Абди пашина участвовала, догодио се на четири сата предъ Цетинѣмъ. Дервишъ паша истина вели да су Црногорци сасвимъ побеђени, да є кнезъ заедно са своимъ оцемъ Мирком утекао, али куда, то не вели, да су се Црногорци поединце као овци по брдина разбегли, и да ће се у Цетинѣ безъ пушке уђи. Али до сада недоће іошъ никаква вѣстъ коя би улазакъ његовъ у Цетинѣ потврдила, и по свой прилици су се Црногорци опетъ сабрали. Дервишъ паша є дакле показао да уме билѣтинѣ болѣ фабрицирати него и самъ Омеръ паша. Али Султанъ є врло задоволян, те награде неће фалити.

Одкуп каима бива редовно сваки данъ и споро као обично, а ажио на злато опетъ неће да пада; докъ се у министарству финансия турска лира са 100 пиястра рачуна, она на берзи и у обичномъ курзу вреди іошъ єднако 183 пиястра. А и рана уместо да ценомъ пада, скаче сваки данъ. Овчиє месо могло се пре 8. дана за 7. пиястра ока добити, а данасъ кошта 10 пиястра. А што є найчудниє, войска и чиновници су у Цариграду башъ ово дана плату свою у каимима одъ части добили одъ части пакъ ће добити, дакле се каими съ єдне стране увлаче, а съ друге стране се опетъ издаю. И то ће по свой прилици бити узрокъ што публика у читавой финансиялной операции никаква повереня нема. —

Русия.

„Nor“ є пре явио нешто о састанку владаюћи породица руски и талиянски, пакъ ову весть „Indép.“ потврђує, алъ само вели, да млада принцеза Хумберта неће бити кћи цара Александра, него Мария Максимилияна кћи покойногъ Херцога Лайхтенбергскогъ.

— Пороћай великогъ кнеза Вацлава следећимъ є манифестомъ по Русии разглашен:

„Ми Александеръ II., царъ руски, краль польски итд. доставлямо свимъ нашимъ вернимъ подайницима на знанѣ: да є 1. юлия наша мила сна, велика кнегиня Александра Іосифовна, супруга нашегъ любезногъ брата великогъ кнеза Константина Николаевића нама синовца а њиовимъ царскимъ величествама, сина родила, кои є име Вацлавъ добио.

Будући да ми ово умноженѣ нашегъ дома као новъ доказъ Божиє милости нама на утѣху послате, сматрамо, то смо подпуно уверени, да ће сви наши вѣрни подайници съ нама заедно свевишнѣмъ творцу молитве, за нараштай и развитакъ новороћенога, приzети. Налажемо, да се у свима актама „великимъ князомъ“ и „царскимъ величествомъ“ назива.

У Петровомселу 1. юлия.

Александеръ.“

— „Osts. Z.“ являю изъ Варшаве одъ 6. юлия. Све єднако затвараю због атентата на великог кнеза; говори се, да є већъ више одъ 1000 затворено, коє се мени мало претерано чини. Злочинац Л. Яросински таи іошъ упорно, да є онъ у споразумлю съ другима био. — Због комунистични писмена затвараю єднако, а међу тима су и два млада княза Четвертински коихъ родитељи у Волхинии живе; оба ова млада (17—18 година) княза посећаваше овде школе. Велики князъ є одбацио молбу митрополита за ову двоицу. Єданъ одъ ови двоє, већъ є єдаредъ казнѣнъ био. Велики кнезъ є засадъ здравъ, само носи ону руку везану у кою га є куршумъ згодио.

Морао би се човекъ чудити, како може то бити, да куршумъ, кои є крозъ капутъ, кошулю и пруслукъ прошао, ништа друго учинио ниє, него само мало руку угнѣчио, кадъ неби знао, да є велики князъ између кошулѣ и пруслука оклоп носио; онъ се одъ такови догађая чувати морао, пак се зато за сваки случай и преправио.

О рускимъ боєвима у Кавказу о коима се држало, да су предаіомъ Шамила за навекъ престали, пишу „Ванд.“

Овихъ дана добисмо вести о крвавимъ боєвима у Циркаси. Недавно су храбри горштаци градъ Шагоче у Лебезеху освоили и савъ руски гарнизонъ потукли? Садашњи бой у Кавказу може се заиста одъ руске стране као изтреблюући, а одъ стране циркаске као очайни сматрати. Да би читатель могао разумети, шта є у ствари, мораћемо погледъ бацити на последнѣ три четири године. Зароблѣнѣ Шамила смутило є цели кавказъ яко, а за тимъ є слѣдовала своєвольна предая Наиба и многихъ другихъ циркаскихъ племена. Но све предає су биле подъ некимъ условияма. А племе Нетухата, коє до 12,000 фамилия и найманѣ 80,000 душа брои подчинило се Русима после смрти Сеферъ-паше. Руси пакъ одма затимъ поправише на вратъ на носъ у новодобивенимъ предѣлима градиће, да би притяжанѣ своє осигурали, а с друге стране одъ реке Кубанъ до обале Црнога мора свезу имали и на тай начинъ диштрикт Нетухатъ одъ остале Циркасие милитарске одцепили. Русия заборави условия подъ коима є господаремъ ове землѣ постала и непонятномъ невештиномъ учини наредбу, да се Черкези изъ отачества свогъ Нетухата у унутарньость Русие селе. Онима пакъ кои би волели у Турску прећи би допуштено своє добро за 7 месеци продати и у Турску се преселити. Провинция Нетухат пак би чрезъ Русе населѣна. Черкези Нетухатски обколѣни Русима не могоше се противити, и волеше се у Турску изселити него у унутарньость Русие

преселити се, чега ради оправе єдну депутацию у Цариградъ коя од тамошнѣ владе врло добро примлѣна буде. Нетухатски Черкези добиће одъ Султана предѣлъ у Анатолии, кои є на стару ньихову планинску домовину доста наликъ, а осимъ тога биће за 10 година опроштени одъ пореза и воєне дужности. Остала Черкеска видећи чему се има од Руса надати лати се оружя и заклетвомъ радие погинути бранећи своє отачество до последнѣ капи крви, него у светъ ићи. Очайна борба ова бесни сада у Кауказу и по свой прилици ће многа година проћи, докъ Русия до тога дође да у старой Черкеской Русе насели. Европа имаюћи доста посла са собомъ самомъ нема времена овомъ варварскомъ проливаню крви на путъ стати, и храбри народъ Черкески кои се одъ више генерация противъ сѣвернога горостаса одважно бори, найпосле ће подлећи морати.

Италия.

Изъ Риге телеграфишу одъ 12. Юл. Юче су Ньиова Величества царъ Александаръ II. и царица Мария Алексадрова поредъ непрестаногъ усклика народа, у варошъ приспели. Варошь блистала се одъ богатогъ накита. Данасъ одлази царъ у Митаву, предъ вече ће се отуда натрагъ вратити, а у петакъ 13. юл. отићи ће паробродомъ у Либаву, одъ куда ће є управо у Петрбургъ вратити.

— Талиянскомъ престолонаслѣднику, како га већъ у Петрбургу зову, одређена є за супругу найстария кћи велике кнегинѣ Марие, удовице войводе Максимилияна одъ Лайхтенбергъ кои є 20. октобра 1852. умрьо; она се родила 22. септ. 1841. Талиянски престолонаслѣдникъ є рођенъ 2. марта 1844.

Изъ Турина являю одъ 7. юл. да се тамо разнео гласъ, како Аустрия ние противна да Италию припозна, и додає се, да се вѣсти овой тимъ манѣ веровати може, што би Аустрия у таквомъ случаю сигурно таква условия ставила, коя би кабинетъ Ратаци тешко испунити могао и хтео. Добровольци кое є Гарибалди скупляо као да неће бити на оно употреблѣни што є съ почетка речено; и у Турину држе да є наумио изненада на Римъ напасти.

Туринъ 8. юлия. У ючераньой седници посланичкогъ дома дао є генерал Дурандо на Петруцели-ову интерпелацию изяснѣнѣ, у отношению спрама други иностранн сила. Онъ рече: да є основ талиянске политике приятельство са францускомъ. После овогъ є енергично протестирао на говоръ Гарибалдие, и каже, да влада, съ Францускомъ у саюзу, никадъ противъ интереса Италие радити неће. Отношеня прама Енглеске врло є лепо министаръ разяснио, и вели, да є рать какавъ противъ Енглеске немогућанъ. — Акта, коя се припознаваня Италие одъ стране Русие и Пруске тичу, предата су дому, и министаръ є рекао, да се влада нада, да ће и оне друге немачке државе Прускомъ примеру слѣдовати. Далѣ є потврђавао, да Италия съ Белгиомъ и Швайцерскомъ у добромъ приятельству стои, и са неколико речи є споменуо црногорско и србско питанѣ. Надати се є, да римско питанѣ, неће дуго нерешено остати.

Данска.

Из Копенхагна являю 19 юлия да є сва варош осветлѣна и накићена била, кадъ су кралѣви у варошъ улазили; и сокаци су тако дубкомъ са светомъ напунѣни били, да се само коракъ за коракомъ ићи могло. Са прозора, кои су напунѣни били, бацало се непрестано цвеће на оба краля. Фридрихъ VII краль Дански, казао є ову наздравицу, становницима своє главне вароши Копенхагна: „Я вамъ лепо зафалюемъ на овомъ лепомъ и благословеномъ дану, когъ є Копенхагенъ мени и момъ приятелю и брату данасъ поклонио.“ Краль Карлъ XV шведски рече: „Благодаримъ вам на светковини, у коіой я имамъ честъ данасъ присуствовати, у Данской старой вароши на страни краля Данског. Будите уверени, да я ово никадъ заборавити нећу. Уєдно вамъ и фала, на усрдномъ и лепом дочеку, когъ сте ви норвегскимъ и шведскимъ младићима пре краткогъ времена учинили. — Они су од краля и народа тако лепо и усрдно дочекани, да ће имъ опомена на ово тако у ньиовимъ млађанимъ прсима остати, као да є у старой стѣни сѣвера урезано.“

Кралѣви су с' дворског балкона поздраве примили. Радость є неисказана била, особито онда, кад су се кралѣви на балкону предъ целимъ народомъ братимили, стискаюћи єданъ другомъ руку.

Америка.

Нюіоркъ, 29. юния. Президентъ Линколн рече у єдной беседи войницима: „Я се са задовольствомъ натрагъ враћамъ, єръ знамъ, да око себе такови люди имамъ, кои неће мировати, докъ Рихмондъ незаузму. Я имамъ повереня у войсци и М. Клелану.“ Линколнъ є имао са М. Клеланомъ нешто мало говора, после когъ се у Вашингтонъ натрагъ вратио.

---

*) У Н. Саду 13. юл. Реморкеръ „Понтусъ“ (снага 400 коня) изгорео є ноћу одъ уторника на среду кодъ Мохача где є путуюћи долу преноћити хтео. Ватра є спажена око 12 сати ноћу кад є већ пламенъ преко крова избио, єръ сви момци су већ поспали били. На кои начин се ватра породила нема іошъ обширниега извѣстия. Све што є на той лађи дрвено било изгорело є и само є остало споляшньи гвоздени оклопъ са машиномъ. Одъ люди ние нико пострадао. Изъ Ст. Будима є већъ оправлѣно неколико дунѣера да га толико оправе да се може горе одвући. Одъ како паробродско друштво постои то є први случай да є паробродъ на Дунаву изгорео.

Найновие вести.

Изъ Крижевца являю „Нар. Нов.“ од 9. тек, да є у тамошньой жупании заключено *„Нѣгово Величество, нашегъ премилостивог: краля умолити смѣрномъ представкомъ, да се политика Аустрие према Турской у толико промени, да буде на користь и прилог християнству и славенству.“*

Из Берлина телеграфишу од 11. юлия „Wand.“ да се є у посланичком дому о француско-турскомъ трговачкомъ уговору саветовало. Грофъ Берншторфъ є препоручивао, да се уговор овай одма єдногласно прими. Юче є у Бечу предана пруска депеша, где се аустриски предлогъ неприма, и то найвише зато, што се мора дата речь одржати, и што є садъ постоећа тарифа нѣно време већъ преживила.

Туринъ 15. юлия. Листови являю, да су се млади люди изъ оближньи вароши скупили, и да у Генуу одлазе. Ови младићи, незнаю ньиово будуће опредѣленѣ, али опет пре одлазка полажу заклетву. Мислисе да ће у Палермо одпловити. Пруски конзулъ овде, непрестано се стара за аустриске ствари.

— По телеграфскимъ вѣстима од 10. юл. са польске границе дознає се с' поуздане стране да є влада великой єдной завери у трагъ ушла, услѣдъ чега су предузета затвараня ноћу.

ТРГОВИНА.

У Пешти, 12. юл. Данасъ у свакой струци слаба радня била. Странихъ купаца небеше и премда нове шенице ние много на месту било, то є ипакъ било више понуде него траженя, и по постоећой цени ние се могло ништа продати.

Шеница банатска 4 ф. 15 н. — 5 ф.; потиска 4 ф. 40 н. — 4 ф. 65 н.; бачка 4 ф. 45 н. — 4 ф. 50 н.; наполица 3 ф. 20 н. — 3 ф. 25 н.; ражъ 3 ф. 10 — 3 ф. 20 н.; єчамъ 2 ф. 40 н. — 2 ф. 50 н,; зобъ 1 ф. 75 н. — 1 ф. 80. нов. кукурузъ 3 ф. 60 н. — 3 ф. 70 н.; проя 2 ф. 80 н. — 3 ф. 10 н.; репица банатска 8 фор.

Бечка берза од 14. юлия.

Дукати	6	2
Металици 5. проц.	70	80
Нар. заям 5. проц.	82	25
Акциє кред. завода	213	30
„ нар. банке.	788	—
Сребро	124	—

☞ Господу предбройнике, кои намъ за текућу четврт ни су предплатили, молимо, да би намъ што скорие предплату послали.

Уредн. „Србобрана“

ОГЛАСИ.

ОГЛАСЪ.

РЕДА,

По коме ће се овогодишньи испити на овдашньой србской гимназии држати:

16. Юлия: Катихизисъ у сва четири разреда.
17. „ пре подне: Латински и История у IV. разреду, после подне Србски и Немачки у II. разреду.
18. „ пре подне: Земльописъ и Натурална у I. разреду, после подне: Математика и Натур. у II. разреду.
19. „ пре подне Србски и Немачки у III. и IV. разреду, после подне: Србски и Немачки у I. разреду.
21. „ пре подне: История и Фисика у III. разреду.
23. „ пре подне: Грчки и Математика у III. после подне Грчки и Фисика у IV. разреду.
24. „ пре подне: Латински у I. разреду, после подне Латински и История у II. разреду.
25. „ пре подне: Латински у III. и Математика у IV. разреду, после подне: Математика у I. разреду.
26.)
27. (Конференция.
28.)
29. Благодарение.

Управитель гимназие.

ОГЛАСЪ.

У окружию кр. прив. диштрикта вел. кикиндскогъ у I. четврту упразнѣно є учительско звание, са коимъ є плата годишня одъ 464 фор. а. вр. словомъ четиръ стотине шездесет четири фор. а. вр. безплатежно обиталиште са принадлежећомъ баштомъ у зданию школскомъ.

Учительи и савршени препаранди, кои учительско ово звание получити желе, нека изволе своє нуждним доказателствама снабдѣвене молбенице найдуже 5. (17.) августа 1862 надоле подписано обштество управити, и да компетенти обштини лично предстану.

У Вел. Кикинди дне 6. (18.) юлия 1862.

Стефановићъ
мѣстни началникъ

43—3—3

Бр. 80.

II.

СТЕЧАЙ.

У заведению бесмртногъ Саве Текелие у Пешти упразнѣна су за школску годину 1862-3 два питомачка места.

Сваки питомацъ има у заведению слободанъ станъ съ огревомъ, свећомъ и послугомъ, и 157 ф. 50 н. а. вр. на годину, коя му се свота по 15 ф. 75 н. а. вр. на месец издає.

Ко жели у заведение примлѣн бити, треба да є православанъ Србинъ, да слуша православне, медецинске, или филозофиске науке на свеучилишту, или ако є іошъ у гимнасии, да є баръ шести гимнасиски разредъ свршио, и да свою молбеницу до 8-20 августа о. г. Матици Србской у Пешти поднесе съ овимъ исправама:

1. Школска сведочанства одъ првогъ и другог школскогъ течая, а ко садъ свршава осми гимнасиски разредъ тай мора іошъ узъ свою молбеницу и сведочбу о добро положенямъ испиту зрелости приложити.

2. Вере достойно одъ дотичне жупаниске власти, магистрата, или другогъ коегъ явногъ звания издано сведочанство, у коемъ мора ясно назначено бити станѣ просителѣвихъ родителя, као и то колико іошъ деце осимъ нѣга имаю.

3. Лекарску сведочбу да є проситель здравъ. и да су кравие богинѣ у своє време на нѣга накаламлѣне.

Молбенице, коє не буду по овомъ пропису зготовлѣне, неће се моћи уважити.

Изрично се дає на знанѣ, да по вишимъ наредбама ни єданъ ученикъ не сме две, или више стипендия у єдно исто време уживати, и да ће сваки за Текелиногъ питомца избрани проситель при своме ступаню у заведение одъ лекара Текелиногъ заведения испитанъ бити, па ако се нађе да є болешльивъ, или да какву другу телесну ману на себи има, то се не ће у заведение примити.

По себи се разуме, да се сваки питомацъ, при своме ступаню у заведение своєвольно подвргава свима правилима, коя є Матица Србска, као старателька Текелиногъ заведения, за питомце Текелине издала.

Из одборне седнице „Матице Србске“ држане у Пешти 23. юния. 1882.

Председникъ „Матице Србске“
ПАВАО КОИЋЪ.

А. ХАЏИЋЪ
секретаръ.

107—3—3.

Одговорни Уредникъ и издаватель Петаръ Нинковићъ

Епископска печатня

Србобран излази средомъ, петкомъ и недељомъ.

Предплату примаю све ц. и кр. поште познати скупитељи и уредничство (лебарска улица, у кући бр. 882.).

Рукописи не враћаю се натраг.

СРБОБРАН.

Предплатне цене у аустр. вр.
на три месеца . . . . 3 ф.
на по године . . . . . 6 ф.
на годину . . . . . 12 ф.
За огласе плаћа се за оно место, кое еданъ редъ изъ петита заузима за сваки путъ по 7 новчића, и сваки путъ по 30 новч. штемпларине.

Год. II. У Новомъ Саду, у среду 18. юлия 1862. Брой 58.

110

БРЗОЯВИ

уредничству „Србобрана“.

Дубровник, 14. юлия. (посланъ у 6 сати 15 мин. после подне; дошао у 9 сати 43 мин.) У понедельникъ (9. тек.) сва є сила турска ударила на црногорске шанцеве код Загарча; била є одбиєна и го-

додатакъ къ 57. брою „Србобрана.“

БРЗОЯВЪ.

Уредничству „Србобрана“.

Дубровник, 14. юлия. (Посланъ у 6 сати 15 минут. после по.; дошао у 9 сати 43 мин.) У понедельник (9. тек.) сва є сила турска ударила на црногорске шанцеве код Загарча; била є одбиєна и гонѣна до Спужа. оставивши на бойном полю три хиляде мртвихъ.

Брзотискомъ епископске печатнѣ у Новомъ Саду.

би да призна порта као саветъ, кои іой ние слободно прекорачити. Али слуша ли порта те савете? Она издае наредбе, да се нѣна войска приближи Србии у онай махъ, кадъ є конференция о томе почела да ради, како ће се на мирни начин расправити размирица између Србие и порте; и како ће се загладити грдна увреда, кою порта, давши бомбардовати Београдъ, нанесе човечанству, међународномъ праву, Европи, и Србии.

Вероломство Турака почело є прелазити сва-

ци, кои у разнимъ другимъ, одъ градова удаљенимъ местима као трговци, занатлие, надничари и т. д. живе, у приятельству са Србима іошъ еднако као и пре стое, пакъ и зато како влада србска, тако и остали србски народъ чуваю и с' њима као и пре поступаю. Ово є отворенъ доказъ, да Турци она доброчинства, коя у Србии уживаю, тимъ све више уважавати уму, што су годъ манѣ турскимъ властима подчинѣни. Само су турске власти криве овомъ данашнѣмъ стању у Србии. —

У Београду 13. юлия. (Трг. Н.) Његова Свет-

едъ вече походити ва-
бавила око по сахата,
равля свакогъ поеди-
комъ ние пропустила
болничку канцеларию,
болничке и према све-
довольство. А особито
є видео напредно ле-
, коя се наблюдава у
одомъ Господаревимъ
и утешеня.

рцеговина.

добиямо депешу изъ
наше юначке браће
тимъ странимъ но-
сфашнѣ битке и у-
дру Гору саобшта-
ъ доньсника.
ск є 5 юлия. При-
одсудни, у ком Цр-
ра рѣшити судбину
Црна Гора и у опа-
ласи сваки родолю-
познае Црну Гору
, у ком се налази.
се мора колико прие
, кои турску войску
, на еданут остави
стадоше и у суботу
Никшића низъ пла-
во изниже монастира
ѣ бѣлопавлићко по-
нъ съ горнѣ стране
ше. Пролазећи Дер-
ника преко Бѣлопа-
нити квара учини,
нѣколико кућице по-
ъ Ждребаникъ, кои
. Дервишпаша учини
є тко на путу стао
и фишека на њега опалио, него сенатор и воивода Петаръ Вукотићъ уклони му се съ пута. — Іоштъ се управо не зна, за кои є узрокъ речени Вукотићъ, кои є уза се имао 3000 Црногораца, тако поступио? Онъ, кои є све напоре Дервишпаше у Херцеговини прекраћивао и сваки кланацъ чувао, да у Никшић не уђе, данас га пусти безъ боя, да преко сред Црне Горе продре и састави се са Абдинашом код Спужа. Премда овомъ поступку не може се савршено у траг ући, ништа манѣ, неки веле, да є имао заповѣдь одъ главнога войсковође г. Мирка Петровића, да тако учини; ер є Миркова желя била, да сву свою войску на едно мѣсто скупи, и кадъ му се угодна прилика укаже, да сложно јуриша, и съ Турчиномъ јунацки мейданъ подъли. Зато є и скупио сву свою войску наедно, и у Загарчу главни стан, споредъ турске ордие, поставио. — Садъ дакле турске войске има до 80,000, коя се протеже одъ бѣлопавлићкогъ луга до дна лѣшан-

границу. На нѣгову тужбу добие одговоръ, да є то съ тога, еръ су турске войске поселе сву србску границу. Вефикъ, да покаже, како є порта рада миру, даде свою поштену речь, да ће се издати заповесть, да се турске войничке чете на четири сата удале одъ србске границе. И заиста Турци се повуку са србске границе особито одъ Дрине дублѣ у Босну, и скрию се за брегове по шумама и селима, да ихъ Срби узъ свою границу немогоше видети, осимъ редовних стража.

Па докле трая ова наредба? *Юче доће телеграмъ, кои вели, да є Омер паша заповедио турскимъ войскама, што су на три саша удалѣне биле одъ србске границе, да се приближе граници Србие.*

Као што знате, европска конференция у Цариграду позвала є порту, да се уздржава свакогъ неприятельскогъ корака противъ Србие, докъ траю конференции, и докъ се не види, шта ће се ту свршити. Ово, што є конференция наредила, требало конференцияма Цариградским свршити моћи, еръ ће се тешко споразумети државе кое ће на конференции бити. Србска влада неће од свогъ заktевана да одступи, а нѣно є заktеванѣ: да се градови турски по Србии разоре. Русия, Француска и Италия, подуно подпомажу заktеванѣ србско, а Аустрия и Енглеска су на турскои страни. У Србии се надаю скорим рату, пакъ се яко оружаю.

— „Вандереру“ пишу из Београда од 9. т. м. да се Бугари све више и више изъ свои станова изселяваю. Два села кодъ Трнове, коя 1000 кућа имаю, сасвимъ су пуста остала, становници њиови су се изселили у брдо наполѣ, какоће се противъ гонителя свои на оружие дићи моћи.

Исти гласови се чую и изъ друге предѣла. И они Бугари, кои су се лане у Русию изселили, враћаю се у свою отачбину награгъ; у Видинъ су већъ око 9000 породица дошли.

Вредно є споменути, кадъ су се сви Турци по градовима и изванъ њи, пре краткогъ времена неприятельски прамъ Србаля показали, да они тур-

преселити се, чега ради оправе єдну депутацию у Цариградъ коя од тамошнѣ владе врло добро примлѣна буде. Нетухатски Черкези добиће одъ Султана предѣлъ у Анатолии, кои є на стару ньихову планинску домовину доста наликъ, а осимъ тога биће за 10 година опроштени одъ пореза и военe дужности. Остала Черкеска видећи чему се има од Руса надати лати се оружя и заклетвомъ радие погинути бранећи свое отачество до последнѣ капи крви, него у светъ ићи. Очайна борба ова бесни сада у Кавказу и по свой прилици ће многа година проћи, докъ Русия до тога дође да у старой Черкеской Русе насели. Европа имаюћи доста посла са собомъ самомъ нема времена овомъ варварскомъ проливаню крви на путъ стати, и храбри народъ Черкески кои се одъ више генерация противъ сѣвернога горостаса одважно бори, найпосле ће подлећи морати.

Италия.

Изъ Риге телеграфишу
Ньиова Величества царъ Алек
Мария Алексадрова поредъ н
народа, у варошъ приспели. Ва
богатогъ накита. Данасъ од
предъ вече ће се отуда натра
такъ 13. юл. отићи ће паробр
куда ће є управо у Петрбург

— Талиянскомъ пре
ко га већъ у Петрбургу зову
пругу найстария кћи велике
вице войводе Максимилияна о
є 20. октобра 1852. умрло; о
1841. Талиянски престолона
марта 184

Изъ Турина являю о
разнео гласъ, како Аустрия
лию припозна, и додає се, да
манѣ веровати може, што б
случаю сигурно таква услови
бинетъ Ратаци тешко испуни
бровольци кое є Гарибалди ску
на оно употреблѣни што є
у Турину држе да є наумио
пасти.

Туринъ 8. юлия. У
сланичкогъ дома дао є генер
цели-ову интерпелацию из
спрама други иностранi сила
талиянске политике приятел
После овогъ є енергично п
Гарибалдие, и каже, да влад
саюзу, никадъ противъ ин
неће. Отношеня прама Енгл
нистаръ разяснио, и вели,
тивъ Енглеске немогућанъ.
познаваня Италие одъ стра
предата су дому, и минлста
над, да ће и оне друге не
примеру слѣдовати. Далѣ є
съ Белгиомъ и Швай
приятельству стои, и са не
црногорско и србско питанѣ. Надати се є, да римско питанѣ, неће дуго нерешено остати.

Данска.

Из Копенхагна являю 19 юлия да є сва варош осветлѣна и накићена била, кадъ су кралѣви у варошъ улазили; и сокаци су тако дубкомъ са светомъ напунѣни били, да се само коракъ за коракомъ ићи могло. Са прозора, кои су напунѣни били, бацало се непрестано цвеће на оба краля. Фридрихъ VII краль Дански, казао є ову наздравицу, становницима свое главне вароши Копенхагна: „Я вамъ лепо зафалюемъ на овомъ лепомъ и благословеномъ дану, когъ є Копенхагенъ мени и момъ приятелю и брату данасъ поклонио.“ Краль Карлъ XV шведски рече: „Благодаримъ вам на светковини, у коіой я имамъ честъ данасъ присуствовати, у Данской старой вароши на страни краля Данског. Будите уверени, да я ово никадъ заборавити нећу. Уєдно вамъ и фала, на усрдномъ и лепом дочеку, когъ сте ви норвегскимъ и шведскимъ младићима пре краткогъ времена учинили. — Они су од краля и народа тако лепо и усрдно дочекани, да ће имъ опомена на ово тако у ньиовимъ млађанимъ

прсима остати, као да є у старой стѣни сѣвера урезано.“

Кралѣви су с' дворског балкона поздраве примили. Радость є неисказана била, особито онда, кад су се кралѣви на балкону предъ целимъ народомъ братимили, стискаюћи єданъ другомъ руку.

Америка.

Нюіоркъ, 29. юния. Президентъ Линколн рече у єдной беседи войницима: „Я се са задовольствомъ натрагъ враћамъ, єръ знамъ, да око себе такови люди имамъ, кои неће мировати, докъ Рихмондъ незаузму. Я имамъ повереня у войсци и М. Клелану.“ Линколнъ є имао са М. Клеланомъ нешто мало говора, после когъ се у Вашингтонъ натрагъ вратио.

---

*) У Н. Саду 13. юл. Реморкеръ „Понтусъ“ (готово 400 коња) изгорео є ноћу одъ уторника на

трагъ ушла, услѣдъ чега су продузе
раня ноћу.

ТРГОВИНА.

У Пешти, 12. юл. Данасъ у свакой струци слаба радня била. Странихъ купаца небеше и премда нове шенице ние много на месту било, то є ипакъ било више понуде него траженя, и по постоећой цени ние се могло ништа продати.

Шеница банатска 4 ф. 15 н. — 5 ф.; потиска 4 ф. 40 н. — 4 ф. 65 н.; бачка 4 ф. 45 н. — 4 ф. 50 н.; наполица 3 ф. 20 н. — 3 ф. 25 н.; ражъ 3 ф. 10 — 3 ф. 20 н.; єчамъ 2 ф. 40 н. — 2 ф. 50 н,; зобъ 1 ф. 75 н. — 1 ф. 80. нов. кукурузъ 3 ф. 60 н. — 3 ф. 70 н.; проя 2 ф. 80 н. — 3 ф. 10 н.; репица банатска 8 фор.

Бечка берза од 14. юлия.

Дукати	6 2
Металици 5. проц.	70 80
Нар. заим 5. проц.	82 25
Акциє кред. завода	213 30
„ нар. банке.	788 —
Сребро	124 —

☞ Господу предбройнике, кои намъ за текућу четврт ни су предплатили, молимо, да би намъ што скорие предплату послали.

Уредн. „Србобрана“

ОГЛАСИ.

ОГЛАСЪ.

РЕДА,

По коме ће се овогодишньи испити на овдашньой србской гимнасии држати:

16. Юлия: Катихизисъ у сва четири разреда.
17. „ пре подне: Латински и История у IV. разреду, после подне Србски и Немачки у II. разреду.
18. „ пре подне: Земльописъ и Натурална

1. Школска сведочанства одъ првогъ и другог школскогъ течая, а ко садъ свршава осми гимнасиски разредъ тай мора іошъ узъ свою молбеницу и сведочбу о добро положенямъ испиту зрелости приложити.

2. Вере достойно одъ дотичне жупаниске власти, магистрата, или другогъ коегъ явногъ звания издано сведочанство, у коемъ мора ясно назначено бити станѣ просителѣвихъ родителя, као и то колико іошъ деце осимъ нѣга имаю.

3. Лекарску сведочбу да є просителъ здравъ. и да су кравие богинѣ у свое време на нѣга накаламлѣне.

Молбенице, кое не буду по овомъ пропису зготовлѣне, неће се моћи уважити.

Изрично се дає на знанѣ, да по вишимъ наредбама ни єданъ ученикъ не сме две, или више стипендия у єдно исто време уживати, и да ће сваки за Текелиногъ питомца избрани проситель при свомъ ступаню у заведение одъ лекара Текелиногъ заведения испитанъ бити, па ако се нађе да є болешльивъ, или да какву другу телесну ману на себи има, то се не ће у заведение примити.

По себи се разуме, да се сваки питомацъ, при свомъ ступаню у заведение своєвольно подвргава свима правилима, коя є Матица Србска, као старателька Текелиногъ заведения, за питомце Текелине издала.

Из одборне седнице „Матице Србске“ држане у Пешти 23. юния. 1882.

Председникъ „Матице Србске“
ПАВАО КОИЋЪ.

А. ХАЦИЋЪ
секретаръ.

107—3—3.

Одговорни Уредникъ и издаватель Петаръ Нинковићъ

Епископска печатня